

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ATHENS SCHOOL OF FINE ARTS
SCHOOL OF FINE ARTS
DEPARTMENT OF FINE ARTS

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ/ SCULPTURE DIVISION
Δ Έργαστήριο / Sculpture Studio 4
Δ/ΝΤΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ/STUDIO DIRECTOR
Γεωργία Σαγρή/Georgia Sagri

Πτυχιακή Εργασία
Graduate (Bachelor) Thesis

ΟΡΘΙΟ
STANDING

Όνομα Επώνυμο/Name Surname
Ζήνων Κάλφας/Zinon Kalfas
A.M. / R.N. : 4145

Επιβλέπων Καθηγητής/Supervisor Professor
Γεωργία Σαγρή/ Georgia Sagri

Αθήνα, Νοέμβριος 2025

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

«Δηλώνω ότι είμαι ο/η αποκλειστικός/η δημιουργός της πρωτότυπης εργασίας, νόμιμος/η κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της και ότι έχω το δικαίωμα, να παραχωρήσω τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα άδεια.

Βεβαιώνω, ότι το σύνολο του τεκμηρίου που καταθέτω αποτελεί γνήσιο έργο παραχθέν από εμένα και δεν παραβιάζει τα δικαιώματα άλλου δημιουργού με οποιονδήποτε τρόπο.

Το τεκμήριο/α που καταθέτω είναι το τελικό εγκεκριμένο έργο από την εξεταστική επιτροπή, δεν προκύπτει από λογοκλοπή ή νοθευμένη έρευνα, δεν προσβάλλει πνευματικά δικαιώματα άλλων δημιουργών και δεν παραβιάζει προσωπικά δεδομένα.

Ως κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της εργασίας αυτής, παραχωρώ στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών το μη-αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης και διάθεσης της ψηφιακής μορφής της εργασίας μου, εντός και εκτός του δικτύου, μέσω του Ιδρυματικού Αποθετηρίου «Art-IA», με την προϋπόθεση ότι διατίθεται με μία από τις άδειες που έχω επιλέξει κατά την αυτό-απόθεση. Η εν λόγω παραχώρηση δεν συγκρούεται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων ή με παραχωρηθέντα ήδη από εμένα σε τρίτους σχετικά δικαιώματά μου. Η βιβλιοθήκη δεν ασκεί κανενός είδους επιμέλεια στο περιεχόμενο της εργασίας μου και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη του περιεχομένου της.

Η έγκριση της παρούσας εργασίας δεν υποδηλώνει απαραίτητως την αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα/ως από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Ευχαριστίες - Αφιερώσεις

Ευχαριστώ την καθηγήτρια μου Γεωργία Σαγρή, για την άριστη κατανόηση και συνοδεία της καλλιτεχνικής μου διαδικασίας και τον Βασίλη Βλασταρά, για την εμπιστοσύνη και ελευθερία που μου έδειξε και έδωσε.

Νοέμβριος 2025

Ζήνων Κάλφας

Κεντρική ιδέα/Θέμα του έργου

Ένα παιδί στην βιοτεχνία του παππού του παρενοχλείται σεξουαλικά από συγγενικό πρόσωπο. Το *ΟΡΘΙΟ*, εγκατάσταση οθονών και εκτυπώσεων πάνω σε κατασκευή

dexion, είναι η γλυπτική επανόρθωση απέναντι σε αυτό το τραύμα. Ο σκελετός-dexion αναπαριστά τα συναισθηματικά φορτισμένα ράφια στη βιοτεχνία γυναικείας νυχτικής του παππού, με έδρα το Καλοχώρι στην ΒΙ.ΠΕ της Θεσσαλονίκης. Επαναπροσδιορισμένα, τα dexion βαστάνε αντί για κιτς νυχτικές, οθόνες και εκτυπώσεις με δικές μου “προβολές” ως μνήμες μίας διαδικασίας έκθεσης στις διαπροσωπικές μου σχέσεις.

Στην διαμόρφωση του έργου συμβάλλει η Τέχνη και Επιστήμη της γιόγκα όπως την έχω διδαχθεί -ως διαπολιτισμικό σύστημα αυτογνωσίας από την γιογκίνι Σοφία Χατζηπαναγιώτου. Γιόγκα ως ζυγός, *jug*, και ως τεχνική συν-χώρησης. Συνδέοντας την εγκατάσταση ως καλλιτεχνικό μέσο με την ιδιότητα της γιόγκα ως τεχνική που αφορά το ‘χώρο’, *Installation* και γιόγκα γίνονται τρόποι οικειοποίησης του ‘χώρου’ μας. Το *ΟΡΘΙΟ* ως περφόρμανς χρησιμοποιεί αυτή τη λογική προσπαθώντας σαν διαδικασία να ‘συγχωρέσει’, να ενοποιήσει τα στοιχεία: το σώμα μου και οι ασυνείδητες-συνειδητές μνήμες τραύματος [ξανά]υπάρχουν μαζί με την αναπνοή μου. Αυτή η πράξη -όντας εγώ όρθιο- λειτουργεί μεταμορφωτικά. Μέσω της περφόρμανς, προπονώ την ενδυνάμωση και την ψυχοσωματική εκτόνωση, συνδυάζοντας μέσα (περφόρμανς, βίντεο, γιόγκα).

Ο τίτλος *ΟΡΘΙΟ* προκύπτει από τη μελέτη μου στο έργο *Bædan 1: Journal of Queer Nihilism*. Το κεφάλαιο *Καπιταλισμός, η Οικογένεια και ο Πρωκτός*, με παραπέμπει στην κουήρ θεωρία του Γκι Οκενγκέμ και το έργο του *Ομοερωτική Επιθυμία*. Έτσι, συνδέω τις φλέγουσες έννοιες/δίπολα δημόσιο-ιδιωτικό, προσωπικό-συλλογικό με στοιχεία του *ΟΡΘΙΟ*. Με πρόθεση, παρουσιάζω “προσωπικές” στιγμές -άλλοτε “ταιριαστές” σε δημόσια σφαίρα και άλλοτε καθόλου “κατάλληλες”, θέλοντας να ξεκλειδώσω το δίπολο ορατό-μη ορατό. Το πάντρεμα του οπτικά ‘οικείου’ -είτε λαμβάνει χώρα στο σπίτι είτε στους δρόμους- με το κοινωνικά απαγορευμένο: Μία φωτογραφία του πρωκτού μου πλάι σε βίντεο όπου κολλάω αφίσες της φάτσας μου στο δρόμο. Το *ΟΡΘΙΟ* σατιρικά [δεν] εκπροσωπεί τον σε-στύση φελλό-φαλλό. Για την περφόρμανς καλύπτω τεχνικά τα γεννητικά μου όργανα με τη χρήση αυτοκόλλητης γάζας και προχωράω σε μία δικιά μου παρέμβαση επαναπροσδιορισμού φύλου. Ειρωνικά, το μη-ανδρικό μου σώμα ενσωματώνει στοιχεία από τα λόγια του Οκενγκέμ: *Η συλλογική και λιμπιντική “επανεπένδυση” του πρωκτού θα προϋπέθεται μία αναλογική αποδυνάμωση του μεγάλου φαλλικού σημαίνοντα, που συνεχώς κυριαρχεί πάνω μας -και στις μικρές κλίμακες ιεραρχείας της οικογένειας και σε μεγαλύτερες κοινωνικές ιεραρχίες. Η λιγότερο αποδεκτή επιθυμητή λειτουργία (ακριβώς γιατί είναι μια από τις πιο απο-εξαγνιστικές κοινωνικά) είναι αυτή που συμβαίνει στον πρωκτό...*

Η σπουδαία πράξη της καπιταλιστικής αποκωδικοποίησης συνοδεύεται από την κατανόηση της σύστασης του ‘ατόμου’: το χρήμα, το οποίο πρέπει να

*είναι ιδιωτικό για να ρέει, είναι όντως συνδεδεμένο με τον πρωκτό -ως
σύμβολο που παραπέμπει σε κάτι κρυμμένο κοινωνικά- σε τέτοιο βαθμό που ο
πρωκτός είναι το πιο ιδιωτικό κομμάτι του ατόμου. Η σύσταση του ιδιωτικού,
ατομικού, καθώς-πρέπει ατόμου είναι πρωκτική, η σύσταση του δημόσιου
προσώπου είναι φαλλική...*

Λέξεις Κλειδιά: Παρέμβαση, Παραβίαση, Σωματικότητα, Θεραπεία, Υποκουλτούρα,
Καπιταλισμός,

Description of the project

A youngster in the grandpa's factory is sexually harassed by a family member.

The work *STANDING* is made of a sequence of old and new tv monitors and prints as an answer to the trauma mentioned above. Installed on a dexion-sculpture that recalls the dexion filled environment of my grandfather's lingerie factory in the Industrial Area of Thessaloniki, the visual artworks work as memorial redefinitions of my vulnerability in interpersonal relationships.

The Art and Science of Yoga -the way it was taught to me by the yogini Sofia Chatzipanagiotou, as a transcultural system of self-awareness- contributed to the evolution of *STANDING*. Yoga as ζυγός, a jug, and as a technique of forgiveness. By connecting the installation as an artistic medium with the quality of yoga of a spatial technique, Installation and Yoga become ways of dealing with our 'space'.

STANDING, as a performance, uses this philosophy, trying to 'forgive'; to merge the elements: my body and the unconscious-conscious memories of trauma [re]exist together with my breath: the act of *standing*. Through performance, I train empowerment and psychosomatic release, combining the manners of doing so (performance, video, yoga).

The title *STANDING* unconsciously stems from my research in the work

Bædan 1: Journal of Queer Nihilism. The chapter *Capitalism, the Family and the Anus*, introduced me to Guy Hocquenghem's queer theory and his book *Homoerotic*

Desire. Thusly, I connect the heated concepts/dipoles public-private, personal-collective

with elements of *STANDING*. I intentionally portray “personal” moments

-sometimes “suitable” in the public sphere and sometimes completely “unsuitable”,

wanting to unlock the dipole of the visible-invisible. The pairing of the visually

‘familiar’ -whether it takes place at home or on the streets- with the socially

forbidden: A photo of my anus next to a video where I stick posters of my face on the city street. Works in *STANDING* satirically [does not] stand for the ‘erected phallus’.

For the performance, I technically cover my genitals using adhesive gauze and

proceed with my own gender reassignment act. Ironically, my non-masculine body

embodies elements of Hocquenghem’s words: *To reinvest the anus collectively and*

libidinally would involve a proportional weakening of the great phallic signifier,

which dominates us constantly both in the small-scale hierarchies of the family and in

the great social hierarchies. The least acceptable desiring operation (precisely

because it is the most desublimating one) is that which is directed at the anus.

The great act of capitalist decoding is accompanied by the constitution of the

individual: money, which must be privately owned in order to circulate, is indeed

connected with the anus, in so far as the anus is the most private part of the

individual. The constitution of the private, individual, proper person is of the anus;

the constitution of the public person is of the phallus...

Keywords: Intervention, Harassment, Embodiment, Therapy, Subculture, Capitalism

Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Το Ζήνων Κάλφα γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη. Ολοκλήρωσε τις δευτεροβάθμιες σπουδές του στο Διεθνές Πτυχίο Μπακαλορεά του Αμερικανικού Κολλεγίου Ανατόλια. Πρωτού φοιτήσει στην Α.Σ.Κ.Τ. δοκίμασε τις σπουδές του στις Καλές Τέχνες στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου και στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου. Η κατάληξη του στην Αθήνα ήταν εκείνη που γέννησε την ανάγκη για μια βαθύτερη σωματική σύνδεση, η οποία το οδήγησε στο να γνωρίσει τη Γιόγκα. Παράλληλα με τη θέση του στην Α.Σ.Κ.Τ., σε ένα διάστημα τριών χρόνων, έχτισε μια σχέση καθημερινής τριβής με το σωματικό κομμάτι της Γιόγκα (άσανα), η οποία και είναι μία δίοδος προς την Τέχνη της Περφόρμανς. Είναι σπουδαστό στο εργαστήριο δασκάλων γιόγκα στη σχολή Ευ Ζειν της Σοφίας Χατζηπαναγιώτου. Το 2024 παρουσίασε το πρώτο του ολοκληρωμένο έργο Περφόρμανς *KATEPINA*, στο νεοσύστατο cabine.cabinet, ένας μικροσκοπικός εκθεσιακός χώρος στη στάση Σοφί Σαρλότ Πλατζ, του υπογείου συρμού της πόλης του Βερολίνου. Με τη δημιουργία του εργαστηρίου Περφόρμανς της Γεωργίας Σαγρή στην Α.Σ.Κ.Τ., η ιδιοσυγκρασία της δουλειάς του μπόρεσε να ευθυγραμμιστεί με το Ακαδημαϊκό περιβάλλον και η πραγμάτωση του *ΟΡΘΙΟ* -ένα έργο γλυπτό/περφόρμανς/εγκατάσταση- μπόρεσε να ενσωματώσει μία σειρά πολυάριθμων έργων βίντεο και φωτογραφίας, δημιουργημένα μεταξύ του 2018 και το 2025. Το *ΟΡΘΙΟ*, 2025 αποτέλεσε την πτυχιακή του εργασία και πραγματεύεται ένα προσωπικό βίωμα ενδοοικογενειακής σεξουαλικής παρενόχλησης ως σύμβολο του Σεξισμού και Καπιταλισμού σε καιρούς Κοινωνικής και διαπροσωπικής πόλωσης.

ΕΡΓΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Τίτλος έργου: ΟΡΘΙΟ

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2025
- Υλικά έργου ή τεχνική: μεταλλική κατασκευή “dexion”, 50 οθόνες προβολής ποικίλων μεγεθών και τύπων ψηφιακού σήματος, θραύσματα εκτυπώσεων σε χαρτί ποικίλων διαστάσεων, ηχείο topo, μαγνήτες, καλώδια AV και SCART, αντάπτορες AV σε SCART, πολύμπριζα, κολλητική ταινία, σύρμα
- Διαστάσεις έργου: 6 x 4,5 x 4,5 x 3 μέτρα μήκος x 2,5 ύψος

